

2. Конкуренентоспроможність підприємства : навч. посіб. Львів: Видавництво ЛКА, 2016. 484 с.
URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/kafedry/Ekonomiky/Docs/Konkurentospro-mozhnist_p-va_Lupak__Vasilciv.pdf (дата звернення 21.04.2019).

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК МЕТОД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Михайлова М.С

Науковий керівник – к.е.н., доцент Нехай В.В

Таврійський державний агротехнологічний університет

У наш час динамічність та відкритість економічного середовища, складність зв'язків між елементами ринкового механізму зумовлюють необхідність прийняття оптимальних управлінських рішень за умови невизначеності майбутніх результатів. У ринкових умовах ризик-менеджмент стає обов'язковим елементом діяльності підприємств усіх форм власності.

Проблемами вивчення управління ризиками займаються провідні українські та зарубіжні науковці: І. Балабанов [1], Т. Васильців [2], Л. Временко [3], Є.Уткин [4] та інші, які дали глибоке теоретичне обґрунтування процесів управління ризиками, принципів та функцій управління ризиками, визначили місце управління ризиками в забезпеченні економічної безпеки підприємств.

Ризик-менеджмент дає можливість прогнозувати тенденції розвитку необхідного рівня економічної стійкості компанії, ґрунтуючись на аналізі ризиків, які супроводжують діяльність компанії.

Ризик-менеджмент - набір процедур і технологій прийняття і виконання управлінських рішень, спрямованих на обмеження (мінімізацію) ризиків у встановленні економічної стійкості компанії [1].

Метою управління будь-якою системою є забезпечення стійкості та розвитку компанії . Якщо проаналізувати діяльність компанії, то економічна стійкість може бути визначена в першу чергу, як збереження потенціалу компанії за певний проміжок часу. Збереження потенціалу компанії в конкурентних ринкових умовах ускладнюється наявністю значних загроз і ризиків.

Головною метою економічної стійкості компанії є забезпечення її сталого і максимально ефективного функціонування в даний час і забезпечення високого потенціалу розвитку і зростання в майбутньому.

При оцінюванні ризику важливу роль має також ідентифікація місця їх виникнення. Ідентифікація сфери виникнення власне ризиків дозволяє здійснити аналіз ризиків та передбачити їх вплив на діяльність підприємства

Основні сфери загроз підприємства:

- а) фінансово-господарська;
- б) техніко-технологічна;
- в) кадрова;
- г) інформаційна;
- д) сфера корпоративного управління;

е) правова;

ж) охорони навколишнього середовища, екологічної безпеки [3].

Необхідність врахування цих основних загроз пов'язана з тим, що в разі їх реалізації в будь-який з областей діяльності компанії вони перетворяться в реальні ризики, і подальше функціонування компанії буде або вкрай ускладнене, або вона припинить існування.

Розглянемо більш докладно загрози, що виникають в основних областях діяльності компанії.

Перша загроза припала у фінансово-економічну сферу. Тому, щоб домогтися максимального ефекту в запобіганні загроз і ризиків у сфері фінансової складової економічної стійкості компанії як в даний час, так і в перспективі дозволить єдина система аналізу і оцінки даних про стан всіх елементів фінансово-господарської діяльності.

Друга загроза – це техніко-технологічна. Вона пов'язана з рівнем використовуваних у виробництві технологій по оптимізації витрат ресурсів, їх відповідністю або відставанням від кращих світових аналогів. Для компаній загрози в даній області пов'язані з наявністю технічних новацій, ноу-хау, розробок по продукції, що випускається, комп'ютерних програм.

Третя загроза пов'язана з кадровою діяльністю підприємства. Цей ризик пов'язаний, перш за все, з недостатнім рівнем роботи з кадрами, починаючи з планування діяльності з персоналом, і, закінчуючи регулюванням плинності кадрового складу і рівня організації праці в компанії. Ризиками можуть бути навіть відсутність на ринку працівників необхідних спеціальностей і кваліфікації.

До четвертої загрози можна віднести ризики, пов'язаний з інформаційною діяльністю компанії. Він може проявлятися в відсутності необхідної маркетингової інформації про ринки, про стан всіх елементів, про потенціал компанії, про переваги компаній-конкурентів.

До п'ятої загрози відносяться ризики, пов'язані з рівнем корпоративного управління. Вони проявляються в неефективній та застарілій структурі компанії і органів управління, застарілих методах управління і способах мотивації працівників, незадовільному соціально-психологічному кліматі в колективі.

До шостої загрози відноситься правова складова, яка полягає в низькій кваліфікації працівників юридичної служби компанії, помилки в підборі персоналу цієї служби, помилки в укладення господарських договорів з партнерами та контрагентами.

Екологічна складова майбутніх загроз. Даний ризик пов'язаний з відмовою компанії від дотримання національних (міжнародних) норм викиду мінімально допустимого вмісту шкідливих речовин, що потрапляють у навколишнє середовище, а також екологічних параметрів продукції, що виготовляється [4].

Особливістю господарювання в сучасних умовах є зростання кількості та глибини загроз, які зумовлені зовнішнім середовищем. Загрози, що виникають, знижують ефективність діяльності підприємства та часто при неефективній

адаптації до цих змін можуть стати причиною не лише втрати ринкової рівноваги, а й банкрутства.

У цих умовах одним із елементів попередження негативного впливу зовнішнього середовища на діяльність організації може стати система ризик-менеджменту, яка дозволить забезпечувати діагностику зовнішнього середовища і передбачати настання ризикових подій.

З огляду на це, управління ризиками набуває суттєвого значення в системі управління підприємством. Врахування ризиків стає однією з основних управлінських дій, яка забезпечує досягнення стратегічних організаційних цілей та сприяє досягненню максимально можливої ефективності діяльності як підприємства загалом, так і його структурних підрозділів. Крім того, управління ризиками через належне виконання функцій ризик-менеджменту дозволить якісно будувати прийняття як стратегічних, так і тактичних управлінських рішень, що сприятиме зменшенню помилок при плануванні та реалізації стратегії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабанов И.Т. Ризик-менеджмент. – М.: Фінанси і статистика, 1996. – 192 с.
2. Васильців Т.Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення: Монографія. – Львів: Арал, 2008. – 384 с.
3. Временко Л. Финансово-экономические аспекты риск-менеджмента на предприятии // Финансовые услуги. – 1997. – №2. – С. 26–28.
4. Уткин С.А. Ризик-менеджмент. – М.: ТАНДЕМ; ЭКМОС, 1998. – 288 с.

INTER-CULTURAL INTERACTION IN THE ECONOMIC RELATIONS

Romanets Yu.R.

Scientific supervisor - candidate of economic sciences, associate professor Miroshnichenko

G. B.

Donetsk National Technical University

The rapid process of globalization in the world is particularly clearly manifested in the economy and is associated with the formation of a multi-ethnic labor market, and the internationalization of business. As a result, the desire of acting on global markets of enterprises is intensified to form the intercultural communicative and operational competence of executives and employees who must be able to establish contacts and build trust relationships with business partners of different cultures, employees and clients. Knowledge about culture is necessary to minimize the costs of international economic cooperation, as well as to consciously create the effect of synergy in the activities of multicultural working teams. In this regard, scientists and practitioners faced the challenge of intensifying studies of intercultural interactions in the field of economic relations.

The complexity and interdisciplinary nature of the research of intercultural interactions in the economy demanded a recourse to a wide range of philosophical,